

CLEARINGPROJEKT: ZUSAMMENLEBEN MIT MUSLIMEN

Clearing Projesi: Müslümanlarla birlikte yaşam المشروع الواضح الحياة المشتركة مع المسلمين

Das Projekt wird aus Mitteln des
Europäischen Integrationsfonds kofinanziert

Gefördert durch die
Konrad-und-Ria-Groeben-Stiftung

Für ein gutes Zusammenleben von Muslimen und Nichtmuslimen ist noch viel zu tun. Sowohl auf muslimischer als auch auf nichtmuslimischer Seite sind ablehnende Vorurteile und Einstellungen weit verbreitet. Zu oft gibt es keine Bereitschaft, unterschiedliche Interessen gütlich auszuhandeln.

Um dies zu verändern hat der Interkulturelle Rat in Deutschland mit Unterstützung des Bundesministerium des Innern/Bundesamt für Migration und Flüchtlinge sowie der Groeben-Stiftung am 1. September 2006 ein Clearingprojekt zur Integration von Muslimen eingerichtet. Seit dem 1. Januar 2010 wird das Projekt aus Mitteln des Europäischen Integrationsfonds kofinanziert.

Mit diesem Faltblatt wollen wir über dieses Projekt informieren und Muslime wie Nichtmuslime dazu auffordern, sich bei Schwierigkeiten im Zusammenleben an uns zu wenden.

Muslime berichten von anti-islamischen Einstellungen in Deutschland. Sie verweisen auf Erfahrungen beim Bau von Moscheen, wo bereits Bauvoranfragen abschlägig beschieden oder aggressive Bürgerinitiativen gegen Bauvorhaben gebildet werden. Sie fühlen sich diskriminiert, wenn muslimische Frauen mit Kopftüchern in Schulen oder Krankenhäusern nicht eingestellt, in Fitnesscentern nicht aufgenommen oder im Alltag ausgegrenzt werden.

Was das Zusammenleben erschwert

Muslimische Schüler berichten davon, als »Schläfer« bezeichnet zu werden, wenn sie im Unterricht zu spät kommen – oder als »Hassprediger«, wenn es in der Schule zu verbalen Auseinandersetzungen kommt.

Nichtmuslime beklagen, dass muslimische Kinder nicht an Klassenfahrten oder am Sportunterricht teilnehmen, von ihren Eltern Kontakte zu Lehrpersonen abgelehnt und Gesprächsangebote zurück gewiesen werden. Es wird von der Verbreitung antisemitischer und islamistischer Schriften im Umfeld von Moscheen oder von antiwestlichen Einstellungen berichtet, die insbesondere bei muslimischen Jugendlichen zum Rückzug aus der Mehrheitsgesellschaft führen.

Clearing Projesi: Müslümanlarla birlikte yaşam

المشروع الواضح الحياة المشتركة مع المسلمين CLEARINGPROJEKT: ZUSAMMENLEBEN MIT MUSLIMEN

Das Projekt wird aus Mitteln des
Europäischen Integrationsfonds kofinanziert

Gefördert durch die
Konrad-und-Ria-Groeben-Stiftung

Müslüman ve gayri müslimlerin bir arada iyi bir şekilde yaşamaları için daha çok şey yapılmalıdır. Hem müslümanlar tarafından, hem de müslüman olmayanlar tarafından karşı önyargılar ve tutumlar oldukça yaygındır. Çoğu kez farklı ilgi alanlarını iyi niyetle kararlaştırmaya kimse yanaşmamaktadır.

Bu durumu değiştirmek için Almanya'da bulunan Interkultureller Rat, İç İşleri Bakanlığı, Göç ve İrtica Bakanlığı ve Groeben Vakfı desteği ile 1 Eylül 2006 tarihinden itibaren müslümanların uyumu için bir Clearing Projesi oluşturmuştur. Bu broşür ile bu yeni proje hakkında bilgi vermek istiyoruz. Müslüman ve müslüman olmayanların birlikte yaşamları sırasında oluşan olası sorunlarında bize başvurularını için çağında bulunmak istiyoruz.

Müslümanlar, Almanya'da islam karşıtı tutumlar olduğundan bahsetmektedirler. Cami inşaatları esnasında, inşaat projesi için başvurdukları kurumlarda ve halk tarafından da karşı bir önyargısal tutum ile karşılaştıklarını ifade etmektedirler. Müslüman kadınlarının başörtüsü ile okula ya da hastanelere alınmadıklarında, spor stüdyolarına kayıt edilmediklerinde ya da gündelik hayatta dışlandıklarında kendilerini aşağılanmış hissetmektedirler. Müslüman öğrenciler derse geç kaldıklarında »uykucu« olarak ya da okulda sözlü kavgalarda »kin kusan dinci« olarak adlandırıldıklarından bahsetmektedirler.

Birlikte yaşamı zora sokanlar

Müslüman olmayanlar, müslüman çocuklarının okul gezilerine ya da spor dersine katılmadıkları, ailelerinin öğretmenler ile yeterli ilişki kurmadıkları ve konuşma taleplerini geri çevirdikleri konularından şikayetçidirler. Cami çevrelerinde musevi, müslüman karşıtı yazıların dağıtılmasından ya da özellikle müslüman gençlerde kalabalık toplum hayatından geri çekilmelerine yol açan bati karşıtı tutumlardan bahsedilmektedir.

المشروع الواضح الحياة المشتركة مع المسلمين

CLEARINGPROJEKT: ZUSAMMENLEBEN MIT MUSLIMEN Clearing Projesi: Müslümanlarla birlikte yaşam

Das Projekt wird aus Mitteln des
Europäischen Integrationsfonds kofinanziert

Gefördert durch die
Konrad-und-Ria-Groeben-Stiftung

لتعاش غير المسلمين مع المسلمين لا تزال هناك أعمال كثيرة يجب إنجازها، خاصة لوجود عوامل ووجهات نظر سلبية وتحيزية عند الطرفين.

وللوصول إلى تغيير ملموس، قررت الهيئة الاستشارية للخيرية للحضارات المشتركة وذلك اعتباراً من 1 أيلول 2006 وضع وتنفيذ هذا المشروع لإتمام اندماج المسلمين بمساعدة وزارة الداخلية الاتحادية والمكتب الاتحادي للهجرة واللاجئين وهيئة غروبين الخيرية. Bundesministerium des Innern / Bundesamt für Migration und Flüchtlinge sowie die Groeben-Stiftung.

وبواسطة هذه الصفحات الإعلانية سوف نوضح لكم كيفية المشروع ونرحب باستشارة المسلمين وغيرهم في الحالات الصعبة للتعايش.

يتحدث المسلمون عن وجود انحياز ضد الإسلام في ألمانيا ويتضح هذا من خلال تجاربهم لبناء المساجد، حيث يرفض الأمر عند مجرد السؤال المبني.

كما تبدأ الإستشكالات والمعارضات المضادة من الجيران. والشعور السلبي بالتمييز يتضح أيضا عند رفض تعيين النساء المحجبات في الوظائف المختلفة في المدارس والمشافى أو عدم السماح لهن بالانتساب إلى النوادي الرياضية بالإضافة للممانعات في الحياة اليومية.

مصاعب الحياة المشتركة بين الطرفين

الطالبات والطلاب المسلمين يتكلمون عن معاناتهم وذلك عندما وصفهم بالثائم في حالة تأخر أحدهم عن المدرسة أو تسميتهم بالمداعي للكرامية إذا حدثت مشادات لغوية بسيطة.

وغير المسلمين يشكو من الطلاب المسلمين لرفضهم الذهاب معهم بالرحلات المدرسية وعدم التحاقهم بدروس الرياضة وممانعة أهاليهم من الاحتكاك مع المعلمين ورفضهم للعروض في المناقشة والحديث.

كما يبدوا بوجود منشورات ضد السامية ومنشورات إسلامية بمحيط المساجد، وتمييز ضد الحياة الغربية وخاصة عند المراهقين مما يجعلهم ينسحبوا من الحياة الاجتماعية المتعددة الأجناس.

في معظم حالات النزاع لا يتم أي نقاش موضوعي ومنه لا يتم الحصول على أي إيضاح .

وصورة كل طرف تتشوه عند الآخر وذلك نتيجة تصرفات فردية مما يؤدي إلى نشوء انطباع خاطئ بعدم نجاح الحياة والأمور المشتركة القائمة على أسس جيدة. ولهذا تقوى وجهات النظر السلبية التي تنتشط وتعمق الحركات العنصرية و التطرف العنيف ضد الأجانب.

إيضاح الأمور عند النزاع

ولتحسين الوضع بين المسلمين وغير المسلمين في ألمانيا يجب أن يقام و بمرافقة هذا البرنامج المكان الملائم ل:

- المساعدة لإيجاد الحلول في الحالات المستعصية مع رعاية حقوق المسلمين و غير المسلمين .
- التمعن و الفحص الحيادي للتهامات الواضحة و الاهتمام الموضوعي بأسباب النزاع في العمل أو المدرسة أو عند السلطات و الدوائر الحكومية و حلها.
- حصر و توثيق الأمور المعيقة للحياة المشتركة عند الطرفين.
- وضع حد للتمييز العنصري المتبادل و التفكير المتسرع بواسطة الأعمال الخاصة بالتوعية الاجتماعية.

- هل قمت بالمحاولة للوصول إلى حلول ملائمة عند النقاش الموضوعي في العمل، أو في المدرسة والتي وبأن واحد تحترم حقوق المسلمين وغيرهم؟
- هل تعتقد بسبب كونك مسلم أنك واجهت معوقات تؤخرك أو أخرتك في العمل، في المدرسة، في المكاتب الحكومية أو عند الجهات الرسمية؟
- هل شاهدت وراقبت أي عمل ضد مسلمين بسبب دينهم والذي حسب رأيك نشأ منه غين وضرر لهم؟

ما نستطيع القيام به

- هل راقبت أو وجدت في المحيط والمنشآت الإسلامية أمور و اعتقادات قد تصعب الحياة المشتركة السلمية في ألمانيا؟

الرجاء إعلامنا و الرجوع إلى هيئة Interkultureller Rat in Deutschland عند لمس حالات غين كهذه أو عند البحث عن حلول لأمر موضوعية معقدة.

من خلال اتصالاتنا بالمؤسسات الإسلامية و غير الإسلامية نستطيع العمل و المساعدة لتبيين و توضيح الأمور بموضوعيتها و لإيجاد الحلول الملائمة. وفي حال تعقيدها أو عدم وجود الاهتمام باصلاحها نقوم بإعلام الرأي العام عن هذا.

نحن نريد أن نشارك بالعمل الجماعي لإزالة التحفظات والتمييز !

الرجاء الاتصال بنا للمعلومات الإضافية على العنوان

Interkultureller Rat in Deutschland
Herr Torsten Jäger
Goebelstr. 21
64293 Darmstadt
Tel.: 06151 – 33 99 71
Fax: 06151 – 39 19 740
Mail: clearingprojekt@interkultureller-rat.de
Netz: www.interkultureller-rat.de

تشرين الثاني 2006، يسمح الطبع ، للحصول على نسخا إضافية الرجاء الاتصال بالهيئة. الترجمة د. فواز شمرور

Sorunlarda genellikle karşılıklı bir görüş alışverişi gerçekleşmemektedir. Bu yüzden konuya ilişkin bir aydınlanma olmamaktadır. Karşı taraf hakkındaki izlenim, bireysel durumların genelleştirilmesinden etkilenmektedir. Böylece başarsız bir birlikte yaşamının izlenimi oluşmaktadır. Aslında müslümanların ve müslüman olmayanların birlikte iyi bir şekilde yaşamaları göz ardı edilmektedir. Reddedici tutumlar kemikleşmektedir. Bu ise yabancı düşmanlığını, ırkçılığı, aşırılığın ve şiddete hazır olmanın temelini teşkil etmektedir.

Çatışmaları açığa kavuşturmak

Almanya'da yaşayan müslüman ve müslüman olmayanların birlikteliğini düzeltmek için, bu proje kapsamında aşağıdaki hususları düzenleyen bir makam oluşturulması düşünülmektedir.

- Zor sorularda müslüman ve gayri müslümanların menfaatlarını aynı ölçüde dikkate alan yaratıcı çözümler aramada destek veren;
- somut şikayetleri tek tek takip eden, bağımsız ve tarafsız bir şekilde gerçeği araştıran, müslüman ve müslüman olmayanlar arasındaki çatışmaları tanımlamaya ve çözümlenmeye gayret eden,
- iki taraf için de birlikte yaşamayı zorlaştıran sorunları tanımlayıp dokumente eden,
- karşılıklı mevcut olan çoğunluk dışı tiplere, önyargılara aydınlatma ve bilgilendirme çalışmalarıyla karşılık veren.

- İş yerinde veya okulda çıkan bir sorunda müslüman ve gayri müslümanların menfaatlarını aynı ölçüde dikkate alan çözümler bulmaya çalışıyorsunuz.
- İş hayatında, okulda, iş yerinde ya da diğer kamuya açık alanlarda müslüman olduğunuzdan dolayı dezavantaj olduğunuzu, hakarete uğradığınızı veya geri plana atıldığınızı düşünüyorsunuz.
- Müslümanların dinlerinden dolayı geri plana itildiklerine şahit oldunuz.

Bizler ne yapabiliriz?

- Müslümanlarda ve müslüman kurumlarda, Almanya'da barışçıl bir birlikte yaşamı zorlaştıran tutumlar ve davranışlar gözlemlediniz.

Lütfen bu gibi durumların farkına vardığınızda ya da zor sorulara çözüm aradığınızda Interkultureller Rat'a başvurunuz.

Müslüman ve müslüman olmayan kurumlarla olan bağlantılarımızdan dolayı bu olayları çözmeye gayret edeceğiz. Sorunlu durumlar düzelmediği takdirde, kamuoyu bu durum hakkında bilgilendirilecektir.

Böylece birlikte önyargıların ve çekincelerin giderilmesine katkıda bulunmak istiyoruz!

Lütfen bildirileriniz ve daha ayrıntılı bilgi için aşağıdaki adrese başvurunuz:

Interkultureller Rat in Deutschland
Bay Torsten Jäger
Goebelstr. 21
64293 Darmstadt
Tel.: 06151 – 33 99 71
Fax: 06151 – 39 19 740
Mail: clearingprojekt@interkultureller-rat.de
Netz: www.interkultureller-rat.de

Son durum Kasım 2006. Bu broşür tekrar basılabilir. Bu broşür Türkçe kısmı Türk-Alman Sağlık Vakfı tarafından çevrilmiştir.

Bei Konflikten findet häufig kein Austausch statt. Dadurch erfolgt auch keine sachliche Aufklärung. Das Bild vom jeweils anderen wird dadurch geprägt, dass Einzelfälle verallgemeinert werden. Es entsteht der Eindruck eines gescheiterten Zusammenlebens. Das in der Regel gute Miteinander von Muslimen und Nichtmuslimen gerät aus dem Blick. Ablehnende Einstellungen verfestigen sich. Das ist der Nährboden für die Entwicklung von Fremdenfeindlichkeit, Rassismus, Extremismus und Gewaltbereitschaft.

Konflikte aufklären

Um das Miteinander von Muslimen und Nichtmuslimen in Deutschland zu verbessern, soll im Rahmen dieses Projekts eine Stelle geschaffen werden, die

- dabei unterstützt, in schwierigen Sachfragen nach kreativen Lösungen zu suchen, die gleichermaßen die Interessen von Muslimen und Nichtmuslimen berücksichtigen;
- konkreten Vorwürfen intensiv nachgeht, unabhängig und neutral Tatsachenerhebung betreibt und sich darum bemüht, konkrete Konflikte – z.B. in der Arbeitswelt, in der Schule, bei Behörden oder anderen öffentlichen Einrichtungen – zwischen Muslimen und Nichtmuslimen zu versachlichen und zu lösen;
- auf beiden Seiten Missstände benennt und dokumentiert, die das Zusammenleben erschweren und
- durch Aufklärungs- und Informationsarbeit den wechselseitig vorhandenen Stereotypen und Vorurteilen begegnet.

- Sie versuchen, in einer schwierigen Sachfrage – z.B. in Ihrem Betrieb oder in der Schule – Lösungen zu finden, die gleichermaßen die Interessen von Muslimen und Nichtmuslimen berücksichtigen?
- Sie nehmen an, dass Sie in der Arbeitswelt, in der Schule, auf einer Behörde oder an anderen öffentlichen Orten wegen Ihres islamischen Hintergrunds benachteiligt, beleidigt oder zurückgesetzt worden sind?

Was wir tun können

- Sie sind Zeuge von Handlungen geworden, durch die Muslime nach ihrer Auffassung wegen der Religionszugehörigkeit benachteiligt, beleidigt oder zurückgesetzt worden sind?
- Sie haben bei Muslimen und muslimischen Einrichtungen Einstellungen und Verhaltensweisen wahrgenommen, von denen Sie glauben, dass sie das friedliche Zusammenleben in Deutschland erschweren?

Bitte wenden Sie sich an den Interkulturellen Rat, wenn Sie problematische Vorfälle wahrnehmen oder nach Lösungen in schwierigen Sachfragen suchen.

Durch unsere Verbindungen zu muslimischen und nichtmuslimischen Einrichtungen werden wir uns darum bemühen, Sachverhalte aufzuklären und nach Möglichkeit Lösungen zu finden. Wenn Missstände nicht behoben werden können und auch keine Bereitschaft dazu besteht, diese zu überwinden, werden wir die Öffentlichkeit hierüber informieren.

Gemeinsam wollen wir so zum Abbau von Vorurteilen und Vorbehalten beitragen!

Bitte wenden Sie sich mit Eingaben und für weitere Informationen an die folgende Adresse:

Interkultureller Rat in Deutschland
Herr Torsten Jäger
Goebelstr. 21
64293 Darmstadt
Tel.: 06151 – 33 99 71
Fax: 06151 – 39 19 740
Mail: clearingprojekt@interkultureller-rat.de
Netz: www.interkultureller-rat.de

Stand November 2006. Nachdruck gerne gestattet. Weitere Falblätter können beim Interkulturellen Rat angefordert werden.